

ka noho hoki ki Winipaaka, a, waiho tonu iho tera hei tino taone mo te Kawanatanga o te "Arani Piri Teiti." He roa a Rapata e noho ana ki Porocemepoteini i runga ano i etahi take tika. Ko tona whakaaro kia tino u nga hikoinga katoa o ona waewae. I tukua e ia te rongopai ki te tangata-whenua, ara ki te hunga e tuku mai ana i a ratou ano ki raro i te maru o Ingarangi. He mano, he mano, te tangata o te "Arani Piri Teiti" i whakarongo ki te kupu a Rapata, i haere mai hoki me te mau mai ano i a ratou pu me era atu patu katoa o te whawhai, a, whakahauputia ara ki te aroaro o Rapata. He tino tikanga pai tenei. Mei kore i tukua e Rapata he rongopai ki tana whenua, kei te waiwhai tonu mai enei mano tangata ki te Ingarahi i enei ra.

Etahi atu take i roa ai te roa a Rapata i Porocemepoteini, - he tatari mai ki nga nui o hoiohi i tukua atu hei whakauru mo ara hoiohi i matemate; he tatari kahahu mahara mo ona hoia, no te mea, nui atu te matao o te takiwa ki Piritoria, i te tino tiketike rawa ki runga ake i te ritenga o te moana.

Te ritenga o nga mea katoa, katahi ano a Tamaihonua ka korikori; te whakatikanga ake hoki, ko wai e tu mai ki tona aroaro? E kore hoki te hoari a Rapata e hoki kau mai!

Kaore i roa ka horo a Winipaaka, ka rere ano a Teini ratou ko ona tangata ki te rapu i tetahi atu wahi hei kuhunga mo ratou; noho rawa atu i Kurunutaata (Kroonstadt), e tata ana ki te 60 macro ki te taha whaka-Piritoria o Winipaaka. E hia ake nga ra ka horo ano tenei pa i te ope a Rapata, ka rere ano a Teini me tona ope; he tokomaha i mate, i riro herehere mai, i tuku noa mai i a ratou ki raro i te Ingarahi, ara, i runga i to ratou kitenga kua kore he painga o te whawhai. Whano tata a Teini ka mau ki konci. E hia ake haora tona mareretanga atu, ka tomokia hoki te pa e te ope a Rapata, me te tangi haere ano nga peene a nga hoia Koti-mana, me te tae haere ano nga haki, i roto i te pawa o te pu. E kiia ana, ano te rite he mahi ahuaereka noa iho. Au mahi ra e te Ingarahi, e te mana nunui! Ma wai koe e whaiwhai atu? Kei te rere haere tonu a Teini ratou ko tona iwi i mua i a Rapata. Na te oma ano ra iana a Tawheta i ora ai!

TIANARA PURA.

He roa a Tianara Pura e noho ngaro ana, a katahi ano ka mohiotia tona haerenga. Ko tana mahi he arai i te Poa kei pakaru whakate-rawhiti, kei heke ki Nataara, he whenua no te Ingarahi. Kua hoki whakamuri mai ano ia

ki te takiwa ki te hauauru o Reirimete i runga ano i te whakahau a Rapata, i te mea hoki kua watea katoa a Nataara i te hoa-riri. Tera pea ia e tomo ki te Arani Piri Teiti i muri i a Rapata. He whakaaro tino pai tenei. Kaore he maharahara na Rapata ki muri i a ia, i te mea kei muri a Pura hei patu i te hoa-riri ina ahu mai i muri. Ka maro te titiro atu a Rapata ki Piritoria.

TE ORANGA O MAWHEKINGI.

Kua tutuki ta te taringa i tatari ai, ta te ngakau i tumanako ai, ta te waitua i inoi ai - kua ora a Mawhekingi. Na reira e te iwi hapainga te umere, kia nui hoki te reo *Hurree! Hurree! Hurree!* No te Paraire te 18 o nga ra ka tae mai nga waea ra-waho, na nga apiba Poriki i Terakoa Pei, he whakaatu mai kua ora a Mawhekingi. Ofira i te mea kaore i ahu mai i te Tari Whawhai, kihai i tino whakaputaina te koa, engari i pehia tonutia kia tae mai ra ano he whakatuturutanga. Kore rawa i taea e etahi taone te tatari. I tangi nga pere, i whiwhio nga tima, i puta nga peene ki waho ki nga tiriti whakatangitangi ai, i tare nga haki, i whakatutu nga hoia, i tatakina nga kura, i kati nga whare-hokohoko. I whai korero nga rangatira, i umere te mano, i waiata haere i nga tiriti. Ki te whakapotoa me ki ake, *I porangi i te nui o te hari.* No te Hatarei rawa ka tae mai te whakatuturutanga o te oranga o Mawhekingi, a ka tino kaha ke atu te hari o nga wahi katoa i raro i te mana o te Kuini. I tae mai te waea o tetahi taone e mea aia 'Kei te haurangi katoa tenei taone i te nui o te koa.' I tu he haka na Ngatikahungunu ki te Waitoa; i tutu-ngarahu a Ngati oneone i Turanga, ko te autia a Te Mango Nihoniho nei te Tianara whakahaere o tana mahi. He tino ra nui tenei ki te Ingarahi.

Ehara i te mea na te oranga o Mawhekingi i reireke ai te whawhai, engari hei mea whakatatua i te mana o Ingarangi te horonga o Mawhekingi, mehemeca i horo i te Poa. I nui ai te whakamiharo o te tangata ki te toa o te pa nei, he torutoru rawa no nga hoia tiaki. E 800 tonu nga hoia o Mawhekingi i te tima tanga o te whawhai; no te roanga nei ka taotua etahi, ka punga etahi e te piwai, he tokomaha hoki i matemate, ko nga morehu i toe iho e 600 tonu. Ko te ope tenei e whawhai mai nei ki nga mano o te Poa. Ka iti ai ianei te whakamiharo o te tino o te tangata?

No te 9 o Oketopa ka timata te whawhai ki te Poa, no te 13 ka whakapaea a Mawhekingi e te mano o te Poa, a no te 17 o Mei ka ora - neke atu i te whitu mara. He taone iti